

Elevhälsa

Arbetsformer och handlingplaner

Innehåll	sida
Vision	3
Årshjul	4
Inledning	5
Förebyggande och främjande arbete	7
Åtgärdsprogram	8
Handlingsplaner & Rutiner	
• Välkomna till oss på Diamanten	14
• Svenska som andra språk	16
• Studiehundledning	17
• Riskanalys/att avvika från verksamheten	18
• Om en elev uteblir från undervisningen/ett barn försvinner från förskolan	19
• Ogiltig frånvaro	20
• Förstörelse	22
• Skadeanmälan	23
• Polisanmälan	24
• Anmälan till socialtjänst	24
• Kränkning/Mobbning	24
• PAX	25
• Händelserapport	26
Metoder	
• Avtal	27
• Avtals- och regelrutin	28
• Förståelsesamtal ur ett relationellt perspektiv	29
• Medutförandeutveckling	31
• Selektiv coachning	32
• Förtroendetrappan	33
• Mentorssamtal	33
• Klimat mediering	33
• Utveckling inifrån är bildning	34
• Lärande, KASAM, socialt samspel	35

Vision

Diamantens Vision

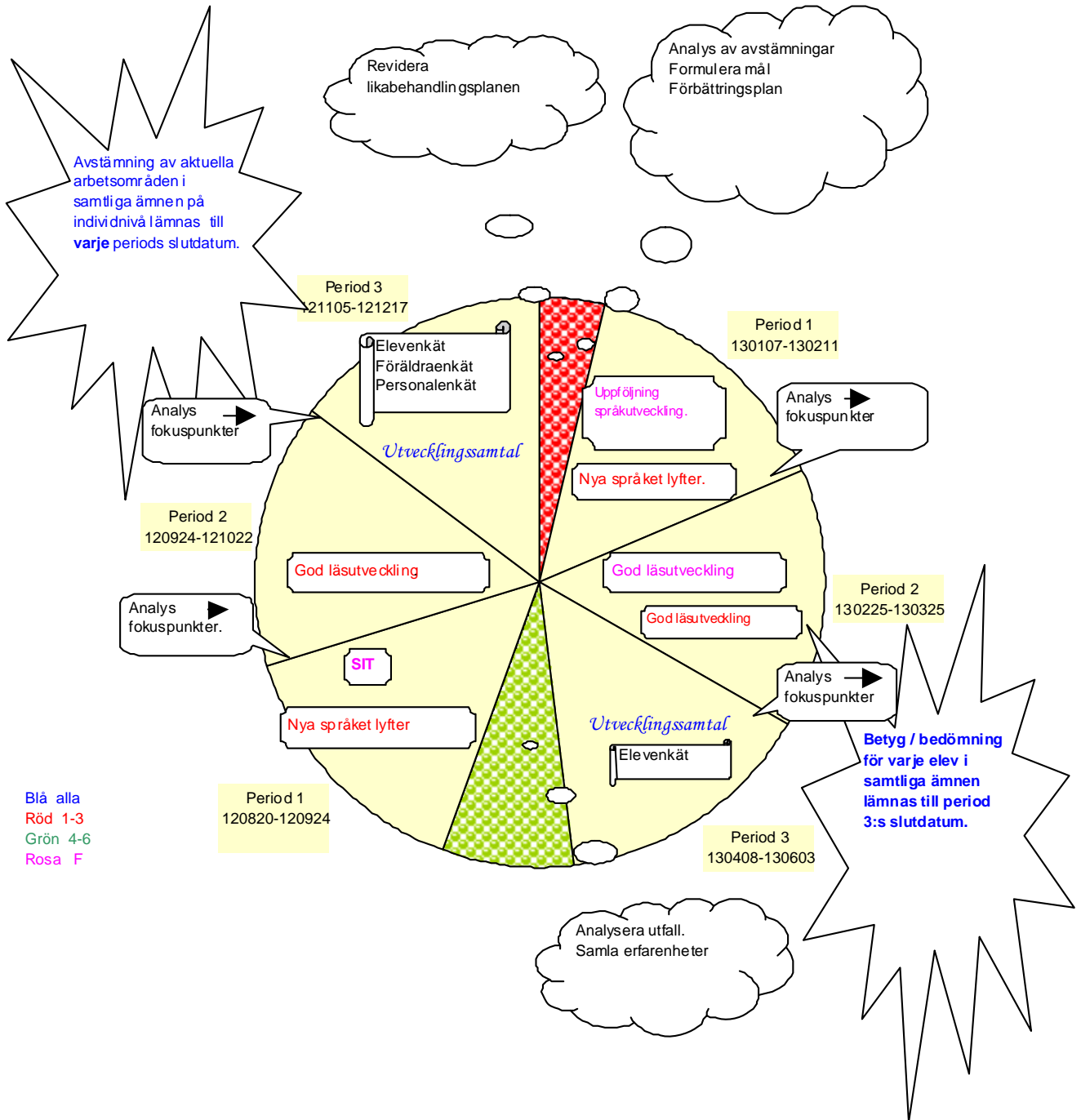
På Diamanten arbetar vi med att skapa en känsla av sammanhang – **KASAM** – hos varje individ. Deras tillvaro här ska vara begriplig, hanterbar och meningsfull. All verksamhet på Diamanten är **inkluderande** och har sin utgångspunkt i strävan mot hög måluppfyllelse samt syftar till att göra omvärlden begriplig för barnen och eleverna. Hela vår verksamhet genomsyras av våra profiler; aktivt lärande, idrott/hälsa och musikteater.

Vi arbetar för att barn och elever på Diamanten ska utvecklas till självständigt tänkande individer med starkt **självförtroende** och god **självkänsla**. Vi hjälper varje individ att hitta sin inre drivkraft och motivation till fortsatt utveckling. Här på Diamanten arbetar vi med att alla ska **trivas**, känna glädje, **trygghet** och lugn. Genom ett respektfullt bemötande och positiva upplevelser utvecklar barn och elever sin förmåga till omtänksamhet, empati och förståelse för sina medmänniskor oberoende av kön, språk och/eller kultur. Vi gör vårt yttersta för att vara rättvisa och förstå alla barn och elever utifrån deras erfarenheter, förutsättningar och livssituation. Genom ett nära samarbete mellan personal, föräldrar, barn och elever skapar vi ömsesidigt förtroende och tillit. Vi utgår från att alla är goda och gör sitt bästa utifrån sina förutsättningar.

På Diamanten arbetar vi med **PAX**. Det betyder att vi respekterar varandra och hjälps åt så att ingen behöver slåss eller känna sig utanför. Vi har ett gemensamt ansvar för att lyssna på varandra och se till att alla får möjlighet att vara med och påverka. Här kan man arbeta och leka i lugn och ro utan att bli störd. Pedagogerna är engagerade, reflekterande och **snälla** samt har ett gemensamt **salutogent** förhållningssätt. På Diamanten tar vi gemensamt ansvar för att hålla vår skola hel, ren och fin. Det är viktigt att barn, elever, personal och föräldrar känner tillhörighet och att besökare känner sig välkomna.

På Diamanten är alla delaktiga i lärandet. Vi lär våra barn och elever att ta eget ansvar för sitt arbete, hålla fokus på en uppgift och hjälpa varandra. Genom en **lustfylld och inspirerande miljö** lär vi våra barn och elever att tänka positivt. I möten och i lärandet utmanar vi dagligen barns och elevers tankar. På Diamanten möter vi barnen och eleverna där de befinner sig och skapar rolig och utmanande **undervisning** där olika **lärstilar** gynnas. Genom olika upplevelser främjar vi barn och elevers lärande. Vi ger alla barn och elever kontinuerlig **feedback** för att stimulera positiv utveckling.

Årshjul

Inledning

Skolans uppdrag

Utbildningen inom skolväsendet syftar till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen ska också förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. Utbildningen syftar också till att i samarbete med hemmen främja barns och elevers allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvars-kännande individer och medborgare.

Elevhälsa enligt skollagen

- Ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser
- Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande
- Elevernas utveckling mot målen ska stödjas
- Kurator, psykolog och skolsköterska ska ingå i elevhälsan
- Tillgång till specialpedagogisk kompetens

Elevers rättigheter enligt skollagen

- Få ledning och stimulans för att utifrån egna förutsättningar utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål
- Den som lätt når målen ska få ledning och stimulans att nå längre i sin kunskapsutveckling
- Den som behöver särskilt stöd ska få det.
- Tillgång till skolbibliotek
- Ändamålsenliga lokaler och utrustning
- Åtgärdsprogram, behov, hur de ska tillgodoseas, uppföljning och utvärdering
- Barns bästa
- Inflytande över utbildningen

Elevhälsan bör i stor utsträckning ...

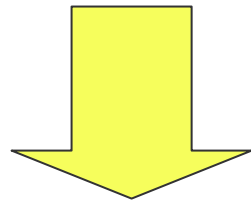
Ha en hälsofrämjande inriktning i ambition att motverka ohälsa men även undanröja hinder för varje enskild elevs lärande och utveckling samt röra elevernas arbetsmiljö och skolans värdegrund

Varje elev ska mötas där han/hon är och få känna att man är sedd,
duger och får vara med.

Utmanas	- att tänka en ny tanke, att se en ny möjlighet
Lockas	- att tänka ”va kul det skulle vara”, ”så bra det skulle kännas”
Ledas	- känna trygghet, lära sig tilltro, få nya erfarenheter - utvecklas

Elevhälsa i ett helhetsperspektiv

Elevhälsa handlar om alla barn
Hälsa är mer än bara frånvaro av problem.
Elevhälsa handlar inte bara om skola/förskola
utan om barnets hela livssituation.

främjande

förebyggande

åtgärdande

Syftet med vårt förebyggande och främjande arbete

Ansvar för insamling, delande och uppföljning: Mikael Cupan

”Skolans uppgift är att låta varje enskild elev finna sin unika egenart och därigenom kunna delta i samhällslivet genom att ge sitt bästa i ansvarig frihet. Den ska främja alla elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära.”

Skolan ska **främja förståelse för andra människor och förmåga till inlevelse**. Omsorg om den enskildes välbefinnande och utveckling ska prägla verksamheten. Ingen ska i skolan utsättas för diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling.

Skolan ska **aktivt och medvetet främja kvinnors och mäns lika rätt och möjligheter**. Det sätt på vilket flickor och pojkar bemöts och bedöms i skolan, och de krav och förväntningar som ställs på dem, bidrar till att forma deras uppfattningar om vad som är kvinnligt och manligt. Skolan har ett ansvar för att motverka traditionella könsmonster. Den ska därför ge utrymme för eleverna att pröva och utveckla sin förmåga och sina intressen oberoende av könstillhörighet.

Det är inte tillräckligt att i undervisningen förmedla kunskap om grundläggande demokratiska värderingar. Undervisningen ska bedrivas i demokratiska arbetsformer och förbereda eleverna för att aktivt delta i samhällslivet. Den ska **utveckla deras förmåga att ta ett personligt ansvar**. Genom att delta i planering och utvärdering av den dagliga undervisningen och få välja kurser, ämnen, teman och aktiviteter, kan eleverna utveckla sin förmåga att utöva inflytande och ta ansvar.

Skolans uppdrag är **att främja lärande där individen stimuleras att inhämta och utveckla kunskaper och värden**. Skolan ska i samarbete med hemmen **främja elevers allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvars-kännande individer och medborgare**.

Skolan har i uppdrag att överföra grundläggande värden och främja elevernas lärande för att därigenom förbereda dem för att leva och verka i samhället.

Eleven ska i skolan möta **respekt för sin person** och sitt arbete. Skolan ska sträva efter att vara en **levande social gemenskap som ger trygghet och vilja och lust att lära**. Skolan verkar i en omgivning med många kunskapskällor. Strävan ska vara att skapa de bästa samlade betingelserna för elevernas bildning, tänkande och kunskapsutveckling. Personlig trygghet och självkänsla grundläggs i hemmet, men även skolan har en viktig roll. **Varje elev har rätt att i skolan få utvecklas, känna växandets glädje och få erfara den tillfredsställelse som det ger att göra framsteg och övervinna svårigheter**.

Alla som arbetar i skolan ska/Läraren ska

- i sin verksamhet bidra till att skolan präglas av solidaritet mellan människor
- visa respekt för den enskilda individen och i det vardagliga arbetet utgå från ett demokratiskt förhållningssätt.
- tillsammans med eleverna utveckla regler för arbetet och samvaron i den egna gruppen
- utgå från att eleverna kan och vill ta ett personligt ansvar för sin inläring och för sitt arbete i skolan
- genom utvecklingssamtal och den individuella utvecklingsplanen främja elevernas kunskapsmässiga och sociala utveckling

Åtgärdsprogram

Varje elev som inte förväntas nå målen utifrån såväl socialt som kunskapsmässigt perspektiv ska ha åtgärdsprogram. Ett åtgärdsprogram kan även skapas för att skapa bästa möjliga lärmiljö. Utifrån en god relation med eleven/barnet och föräldrar samt avstämningar och dokumentation åligger det varje mentor att uppmärksamma elever/ barn i behov av stöd.

Från skollagen:

” Åtgärdsprogram

9 § Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas.

Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges i en annan elevgrupp eller enskilt enligt 11 § eller i form av anpassad studiegång enligt 12 § får rektorn inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan.

Om en utredning enligt 8 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas.”

Modell för skapande av åtgärdsprogram.

Steg 1	Behov av åtgärdsprogram uppmärksammas
Steg 2	Sammanställ tidigare insatser och resultat (digitalt)
Steg 3	Gör en gemensam problemformulering med förälder/elev (mall)
Steg 4	Fyll i och följ utredningsmallen
Steg 5	Egen utredning, analys och åtgärdsprogram eller lämna vidare till elevhälsan för hjälp med vidare utredning

Problemformulering

Problemformuleringen görs tillsammans med förälder/elev. Den ska beskriva det behov av stöd eleven har utifrån vad elev och förälder uttrycker och/eller vad lärare har observerat. Den ska inte tolka eller dra förhastade slutsatser, inte heller tilldela eleven egenskaper som riskerar att minska förståelsen och förhindra att bästa möjliga åtgärder sätts in. Använd gärna formuleringar som: ”jag har sett ...” (observation), ”eleven/föräldern säger ...” (utsaga) och ”det ser ut som ...” (antagande).

Utredning del 1	Eleven:
Område:	
Tidigare insatser och resultat:	
Gemensam problemformulering:	
Förståelse av stödbehovet:	
☐	Jag kommer att utifrån denna förståelse av problemet att formulera ett åtgärdsprogram i samråd med förälder. Åtgärdsprogrammet lämnas undertecknat för beslut i elevvårdskonferensen. Kopia av denna utredning lämnas till elevhälsan för arkivering i elevhälsomappen
☐	Jag vidarebefordrar denna påbörjade utredning till elevhälsan då jag uppfattar stödbehovet som sammansatt och att det kräver vidare utredning
Datum: Mentors namn:	

Åtgärdsprogram, grundskola

Datum: _____

Elevens namn: _____ Personnummer: _____

Skolans namn: _____

Ansvarig pedagog: _____

Åtgärdsprogrammet utgår från skolans utredning, datum: _____

Närvarande

Namn	Befattning

A. Situationsbeskrivning, analys och slutsats av utredning: Styrkor och resurser på individ-, grupp- och organisationsnivå.

Analysområden:

Trivsel – kamrater, lärare, skola
 Engagemang – lust till arbete
 Självförtroende – tilltro till sin förmåga
 Självkänsla – medvetenhet om sitt värde
 Ämnesstyrkor

B. Situationsbeskrivning, analys och slutsats av utredning: Behov och svårigheter på individ-, grupp- och organisationsnivå.

Analysområden:

Trivsel – kamrater, lärare, skola
 Engagemang – lust till arbete
 Självförtroende – tilltro till sin förmåga
 Självkänsla – medvetenhet om sitt värde
 Ämnessvårigheter

Elevhälsans arbete med utredning, analys och åtgärdsprogram

- 1 Behovet uppmärksammas av **mentor** som gör en problemformulering ihop med familjen. Blankett fylls i och elevhälsan meddelas. Familjen informeras om ärendets vidare arbetsgång enligt denna form (detta dokument med fokus på avsiktsförklaringen).

När detta når elevhälsan får en specialpedagog ansvar för planering och genomförande av möten, förslag till åtgärdsprogram utifrån samlad kunskap och resursbeslut om externa insatser och hjälpmedel. Rektor fastställer åtgärdsprogram. Mötesanteckningar förs vid alla möten.

2 Beredningsmöte 1.

Elevhälsan och berörd **mentor**

En ansvarig specialpedagog är utsedd.

Historik gällande åtgärder, händelser och hälsa sammanfattas och beslut fattas om behov av ytterligare diagnoser eller undersökningar.

(se checklista sid 4)

Helhetsbild av eleven/barnet påbörjas.

Belastande och stärkande faktorer identifieras.

- 3 Ytterligare diagnoser och undersökningar genomförs.

4 Föräldramöte 1

Arbetsgången beskrivs. Skolans avsikt och ansvar förmedlas (se avsiktsförklaring sid 2).

Helhetsbilden kompletteras. Enskilt i samtal med elev före mötet.

Specialpedagog och rektor/förskolechef ansvarar.

5 Beredningsmöte 2.

Elevhälsan och berörd **mentor**.

Analys av helhetsbild, samlad historik och ny information.

Fördjupande frågor till familjen formuleras utifrån avsiktsförklaringen som en del i orsaksarbetet vilket syftar till att skapa en fördjupad gemensam förståelse, medvetenhet och fokus.

Ett förslag till åtgärdsprogram tas fram utifrån aktuella symptom och kända belastande och stärkande faktorer.

Hjälpmedel och externt stöd övervägs.

6 Föräldramöte 2

Presentation av förslag till åtgärdsprogram.

Genomgång av fördjupande frågor.

Aktuellt nuläge.

- 7 Åtgärdsprogram går igång för att kontinuerligt följas upp och vid behov revideras.

8 Beredningsmöte 3

Analys och avstämning av påbörjade åtgärder

Formulering av problemförståelse (symptom –orsak)

9 Föräldramöte 3

Mentor, specialpedagog och rektor/förskolechef.
Avrapportering och avstämning av påbörjade åtgärder
Delgivning av formulerad problemförståelse.

Vid samförstånd och nöjdhet görs en tidplan för åtgärder och ytterligare ett föräldramöte. Vid det sista mötet avgörs hur arbetet framåt ska göras
Om samförstånd och nöjdhet inte uppnåtts övervägs extern insats.

10 Ärendet sammanfattas skriftligt av ansvarig specialpedagog. Familjen delges och ärendet sammanfattas inför elevhälsomötet.

11 Elevhälsomötet

Ärendet sammanfattas under rubriken ”pågående” och följs upp enligt tidplan.

Avsiktsförklaring.

Samförstånd och samarbete är nödvändigt för att ge varje elev bästa möjliga förutsättning för lärande och utveckling. Ibland behövs mer fokuserade och omfattande åtgärder för att ge dessa förutsättningar. Detta nu påbörjade arbete kommer att vara omfattande i syfte att leda till verkliga förändringar. Vi kommer att arbeta så väl åtgärdande (metoder och sätt att motverka symptom) som orsakssökande utifrån ”varför är det så här”. Även när man inte hittar uppenbara svar kan ett gemensamt fokus underlätta och ge stöd för eleven.

Syfte i punkt form

- Få en gemensam bild av problemet
- Lösa akuta problem
- Ge stöd och erbjuda möjlighet till bästa möjliga långsiktiga utveckling.
- Skapa samförstånd och nöjdhet kring förståelse och åtgärder.

Handlingsplaner & Rutiner

Inskrivningsrutiner Diamanten lek och inläring.

Välkomna till oss på Diamanten!

Fyll i inskrivningsbladet ihop med förälder. En kopia till förälder, en kopia till avdelningen och originalet till elevhälsan. Dela ut blanketter, finns i mappen och i digitalform under mallar, välkommen till Diamanten.

Saker vi alltid berättar om:

PAX.

Vi försöker skapa en skola/förskola där ingen vill slå eller reta någon. Varje konflikt leder till PAX samtal i syfte att undvika att det händer igen. Föräldrar meddelas alltid. Ringa alltid om ditt barn berättar om något otrevligt. Alla skolbarn får skriva på ett PAX avtal där man uttalar sin vilja att inte slå eller reta någon

---

Regler.

Man får inte ha godis på lektionerna.

Man får inte slå eller reta någon.

Vi reagerar mot varje form av kränkning!

Saker man är rädd om kan mentor låsa in.

Modersmål.

Samtala kring språkliga vanor och förutsättningar i familjen. Behöver familjen få skriftlig information på annat språk än svenska?

Rektor/förskolechef

Vem som är den chef som har ansvar för just detta barn.

Mål.

Överlämning av vision. Finns i mappen och i digital form.

Inskrivningsblad. Diamanten lek och inläring datum

Välkomna till oss på Diamanten!

Ansvarig personal vid inskrivning:

Personuppgifter:

Kontaktuppgifter

Vardagliga saker man som förälder vill att vi tänker på:

Vardagliga saker vi på Diamanten vill att du som förälder tänker på:

För elevhälsa och skolledning.

Behov av tolk? Behov av skriftlig information på annat språk än svenska?

* ^{Eh.} Särskilda behov eller förutsättningar för en bra vistelse på Diamanten:

Bedömt behov av beredande åtgärder:

Utvärderings datum:

Åtgärder genomförda/ vistelsen säkrad:

Blanketter utdelas:

Kostinformation, Modersmålsundervisning, Paxavtal, Terminsblad, Välkommen till Diamanten

Ansvarig rektor/ förskolechef:

Kontakt till elevhälsan:

Avd/klass telefonnummer:

* ^{Eh.} Elevhälsan Arbetar med såväl främjande som förebyggande och åtgärdande arbete på Diamanten. Alla barn i behov av stöd har rätt att få stöd. Rektor/förskolechef fattar beslutet som kan överklagas.

Svenska som andraspråk på Diamanten.

Från skolförordningen (2011:185), 5 kap. Utbildningen

”Svenska som andraspråk

14§ Undervisning i svenska som andraspråk ska, om det behövs, anordnas för

1. elever som har ett annat språk än svenska som modersmål,
2. elever som har svenska som modersmål och som tagits in från skolor i utlandet
3. invandrarelever som har svenska som huvudsakligt umgängesspråk med en vårdnadshavare.

Rektorn beslutar om undervisning i svenska som andraspråk för en elev.

15§ Undervisning i svenska som andraspråk ersätter undervisning i svenska.

Svenska som andraspråk får därutöver anordnas

1. som språkval i grundskolan och specialskolan,
2. som elevens val eller
3. inom ramen för skolans val.”

Svenska som andraspråk är inte en stödåtgärd utan ett eget ämne som syftar till att bygga upp och utveckla elevens kunskaper i och om svenska språket.

Barn med svenska som förstaspråk kan i skolan fortsätta utveckla den språkliga bas de har med sig när de kommer till skolan till skillnad från barn med svenska som andraspråk som både behöver utveckla den språkliga basen (grundläggande kunskaper om språkets ljudsystem, ordförråd och grammatik) och det språk som skolans ämnen kräver.

Utifrån kunskap om elevens bakgrund, primära språkliga och kulturella socialisation, bedömer läraren vilka elever som ska läsa svenska som andraspråk.

Eleven erbjuds i all undervisning rikliga tillfällen till språkanvändning och interaktion utan för tidiga krav på korrekthet. (Möjligheter att lyssna, tala, skriva och läsa liksom att formulera sig i bild, genom grafer, figurer, tidslinjer, tabeller och diagram och andra symboliska uttrycksmedel som matematikens, kemins och fysikens formler av olika slag.)

Eleverna uppmuntras till kommunikativa strategier, uppmuntras att inte ge upp om språket inte räcker till för något man vill säga utan söka andra vägar att göra sig förstådd, inte bli tyst.

Eleven möts av höga förväntningar och utmanas tankemässigt i sitt lärande även om dess språkförmåga ännu inte nått en fullgod nivå.

Tänk igenom vilka av dina elever detta gäller.

Erbjudande om Studiehandledning.

Enligt läroplanen ska elever som behöver det få studiehandledning. Vi vill därför erbjuda er son/dotter studiehandledning på sitt modersmål.

Vi erbjuder därmed hjälp att förstå instruktioner och problemformuleringar (t.ex. ett lästal i matematik) På så sätt blir inte språkförståelsen ett hinder för lärandet.

Kontaktpersoner för detta är Annika Langström och Mats Granberg (tel. 15 32 93)

Med vänlig hälsning

Stephan Andersson, rektor

Ja tack, vill gärna att vår son/ dotter får möjlighet till studiehandledning

Nej tack, vi tror inte att detta är en bra lösning för vår son/dotter

Barnets namn _____ klass _____

Förälders underskrift

Förälders underskrift

Risicanalys

För att vara på den säkra sidan gör vi på Diamanten alltid en **individuell riskanalys**. Denna skapas i samförstånd med förälder och tar sin utgångspunkt i gällande arbetsformer. All verksamhet på Diamanten ska möta varje barn där det är. Delaktighet och ömsesidig förståelse ska byggas.

Föräldrars oro ska mötas och tas på allvar.

Alla vardagliga rutiner ses regelbundet över utifrån ett säkerhetsperspektiv.

Att avvika från verksamheten.

Naturligtvis är vårt mål att alla barn dels ska trivas och därmed inte "sticka" ifrån verksamheten men även att varje barn utifrån förståelse ska hålla sig till gemensamma regler och avtal.

1. Om någon hela tiden avviker gör vi detta omöjligt och prövar efterhand och i samförstånd med förälder att utmana barnet till utveckling.
2. Om vi (eller förälder) misstänker att något barn kan avvika ringar vi in riskområden och skapar en rutin för att säkra dessa tillfällen.
3. Undantag från vanliga rutiner är tillfälliga och ska utvärderas utifrån ett utvecklingsperspektiv.

Andra riskområden

Problem och oro utifrån barns sjukdomar eller funktionshinder ska mötas med ett åtgärdsprogram

Eleven/barnet:

Utifrån gällande rutiner och arbetsmetoder förväntas inga risker

I samråd med förälder konstaterar mentor att följande moment måste säkras:

-----utv

-----utv

-----utv

Datum: _____

Underskrift förälder: _____

Underskrift mentor: _____

Om en elev uteblir från undervisningen

Om någon elev avviker....**LUR**

Leta genast.....ring Tåve (reserv Cupan) som väljer ut den som har bäst kontakt
Underrätta föräldrar.....ta hjälp av Mats eller Annika vid behov...så att vi säger så "rätt" som möjligt

Red ut, dokumentera ....skicka till elevhälsan

"Leta och underrätta" ska ske direkt och då är det bra att Tåve håller i "leta" när fler behöver kontaktas eller om det blivit svårt med relationen kan det vara bra att ta hjälp av elevhälsan."

Handlingsplan om ett barn försvinner från förskolan.

* Föräldrarna kontaktas så fort som möjligt.

Föräldrarna kan ha värdefull information som underlättar i sökandet.

* All tillgänglig personal ska hjälpa till sökandet av barnet.

* Ring chefen omgående.

* Ring polisen inom rimlig tid, i samråd med förälder.

* Efter att barnet återfunnits skall alla berörda träffas och prata om händelsen, barn och vuxna.

Förebyggande åtgärder för att minska risken för att ett barn försvinner från barngruppen.

* Var noggrann med närvarolistor över barnen.

* Ge tydlig information vid överlämnandet av barn till annan personal.

* Medtag mobiltelefon vid utflykter så att man snabbare kan få hjälp om ett barn ändå försvinner

Ogiltig frånvaro

Dokumentation av mentorssamtal gällande ogiltig frånvaro. Datum: _____

Gällande eleven: _____

Närvarande: _____

Förs så snart som möjligt efter inträffad frånvaro i form av ett personligt möte.

Förståelse av problemet.

Datum för frånvaron.

Hur kom det sig?

Finns det nått vi kan göra för att det inte ska bli så här igen?

Något problem på skolan som ska undanröjas.

Förbehåll

Rutiner för sjukanmälan

Rutiner för ledigheter.

Skolplikten.

Om detta inträffar igen kommer vi att anmäla till rektor som i sin tur

Kommer att överväga en anmälan till skolstyrelsen.

Avtal

Vi har i dag enats om att:

Underskrifter

Förälder:

Mentor:

Rutiner vid ogiltig frånvaro och oroande frånvaro

Ogiltig frånvaro

All frånvaro dokumenteras av respektive mentor.

Specialpedagog Annika Langström är samtalspartner i dessa ärenden och den som kan förklara gällande rutiner.

Vid första tillfället:

ska ett möte mellan mentor och förälder genomföras enligt mall.

En kopia lämnas till elevhälsan för kännedom, dokumentation och förfrågan om stöd.

Något kan ha framkommit i samtalet som elevhälsan behöver hjälpa till med

Vid andra tillfället:

Förälder kontaktas och om ingen rimlig förklaring finns lämnas ärendet vidare till rektor. Detta görs skriftligt som bilaga i ett mail. Detta ska samtidigt skickas till Elevhälsan för dokumentation. Rektor skickar då ett brev till föräldern med en påminnelse om gällande regler.

Vid tredje tillfället:

kallas föräldrar till möte med elevhälsan, där ett nytt avtal träffas.

I det nya avtalet finns även skolans åtaganden, för att möjliggöra en bra skolgång, med.

Om detta inte är möjligt eller inte följs lämnas ärendet till socialtjänsten. Ett alternativ är att något nytt framkommer som gör att en åtgärdstrappa ska startas.

Förhållningssätt.

Enligt vår vision. Vi gissar inte och bedriver inte egen spaning.

Vi tar oss fram genom samtal, erbjudanden och gemensam förståelse.

Oroande frånvaro

Utifrån dokumentation och avstämningar upptäcks ”oroande ströfrånvaro” av mentor.

Ströfrånvaro kan ses som tecken på behov av läkarvård eller att eleven undviker vissa ämnen eller viss verksamhet. Prata alltid med familjen om man kan misstänka att eleven undviker viss verksamhet eller vissa ämnen. Dokumentera och följ. Om ingen förändring sker, kontakta elevhälsan.

Kontakta elevhälsan (skriftligt, med inf om antal tillfällen) Skolsköterskan kontaktar sedan familjen och hör om det finns nått oroande gällande hälsan. Ärendet följs sedan upp av elevhälsan i samråd med mentor. Denna väg kan även andra förklaringar till frånvaron komma fram.

Förstörelse

- 1 Prata med berörd elev. Markera att liknande saker inte får hända.
Om det inte går att upprätta samsyn och ett avtal för framtiden kontakta elevhälsan.
- 2 Se till att eleven om möjligt återställer eller åtgärdar det förstörda.
- 3 Kontakta elevens förälder.
- 4 Fyll i händelserapport och lämna till elevhälsan.

Händelserapport.

Datum _____

Gällande eleven: _____ klass: _____

Rapporterande lärare/pedagog _____

Beskrivning av händelsen

Elevens synpunkter

Skolledningen

 kommer att kräva ekonomisk ersättning för det förstörda

 vill att elevens föräldrar/förälder ska känna till det inträffade

För skolledningen _____ telefon _____

Skadeanmälan

Europeiska försäkrar barn, elever och andra grupper inom den kommunala verksamheten i kommunen. Det innebär exempelvis förskolor, grund- och gymnasieskolor, arbetsmarknadsverksamheter, Komvux eller SFI. Kommunen försäkrar många olika grupper och skyddet kan variera. Därför är det viktigt att du kollar vilket skydd som ingår dygnet runt respektive under skol- och verksamhetstid för just din grupp.

Några exempel på vad olycksfallsförsäkringen kan täcka:

- Olycksfall, exempelvis tandskador, sårskador och fallskador som orsakar- ben och armbrott.
- Ärr
- Sveda och värk
- Ersättning för taxi till och från skolan under läkningstiden (enligt läkarintyg)
- Kristerapi.
- Tekniska hjälpmedel.
- Invaliditets- och dödsfallsersättning

Viktigt att veta: Varje kommun bestämmer själv vad som ska ingå i försäkringen och vilka som omfattas. För att se exakt vad som gäller för din kommun öppnar du försäkringsbeskedet.

Så anmäler du en skada

Du kan anmäla en skada på två olika sätt:

- Direkt här, på vår webbplats - Din anmälan registreras så fort du skickat iväg den. Vi skickar sedan en mottagningsbekräftelse med ärendenummer till dig via den e-postadress som du angett i din anmälan. Du kan sedan följa ditt ärende på Dina sidor.
- Med en vanlig pappersblankett om du skriver ut, fyller i och sedan skickar till oss med vanlig post eller med fax. Adressen står på blanketten och om du väljer att faxa så gör det till 0765 314 520.

Det här behöver du för att ansöka om ersättning:

- Din kommuns försäkringsnummer. Försäkringsnumret får du fram genom att öppna försäkringsbeskedet. Försäkringsnumret hittar du längst upp på försäkringsbeskedet och börjar med siffrorna 830. Ansöker du om ersättning direkt på webben behöver du bara välja vilken kommun du tillhör.
- Eventuella sjukintyg.
- Eventuella kvitton som styrker utläggerna du söker ersättning för.

Här kan du ansöka om ersättning:

<http://www.europeiska.se/sv/olycksfallsforsakring-for-kommuner-och-skolor/norrkoping/>

Blankett för skadeanmälan finns under ”Pers Di/Elevhälsa/Skadeanmälan”.

Polisanmälan

När du ska göra en polisanmälan är det några uppgifter som alltid ska lämnas.

Om du gör anmälan per telefon är bra om du i förväg har skrivit upp alla uppgifter som behövs.

Det telefonnummer du ska ringa är **114 14**.

Du kan också göra anmälan via fax direkt till Närpolisen i Norrköping, 011-21 64 05.

Om du är osäker kan du alltid ringa Närpolisen och be om råd, tel 011-21 63 34 Manual finns på **edu** under elevhälsoikonen

Anmälan till socialtjänst

Den händelserapport du skrivit blir grunden för anmälan. Du har anmälningsplikt liksom skolan.

När det gäller sexuella övergrepp och synbar misshandel ska socialtjänsten kontaktas direkt.

I andra fall är socialtjänsten med på att överlämna anmälan i samband med ett samtal där förälder, skola och socialtjänst medverkar. Ett sådant möte samordnas av specialpedagog eller rektor.

Du som mentor väljer om du själv vill vara med på mötet eller inte. Anmälan kan göras av mentor eller rektor. Om du är tveksam är det bästa att ringa till socialtjänsten och prata med dom. Om socialtjänsten anser att anmälan ska göras kan du inte låta bli.

Kränkning

Varje signal om kränkning ska tas på största allvar. Gemensamt för all kränkande behandling är att någon eller några kränker principen om allas lika värde. Kränkningar kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. Kränkningar kan vara fysiska: slag, knuffar m.m. eller verbala: hot eller kränkande tilltal. De kan vara psykosociala: utfrysning, ryktesspridning eller texter och bilder: klotter, brev, lappar, e-post, sms m.m.

Om någon kränker någon ska läraren omedelbart se till att kränkningen upphör. Någon från elevhälsan kontaktas som snarast genomför ett fördelningsmöte, där det bestäms vilka som arbetar med att se till att kränkningen inte upprepas, dokumenterar och kontaktar berörda föräldrar. Elevhälsan går på sitt veckomöte igenom dokumentationen i syfte att hitta mönster och att upptäcka om någon elev är extra drabbad.

Mobbning

Om du själv misstänker, får höra från någon elev eller förälder att det finns risk för att mobbning pågår, tar du omedelbart kontakt med någon från elevhälsan som så fort som möjligt ser till att ett fördelningsmöte hålls där ansvar fördelas. Första steget blir att se till att mobbningen upphör. En specialpedagog får huvudansvar för just detta ärende och blir den som håller regelbunden kontakt med hemmet. Mentor ska även kontakta berörda föräldrar och berätta att ett arbete påbörjats. Kontakten med den som är drabbad kommer att säkras av elevhälsan medan mentor ser till att återkoppla till den/de utpekades föräldrar (den/de som har utfört mobbningen). Under minst fjorton dagar kollar vi dagligen att mobbningen upphört, om något mer hänt fortsätter kollen 14 dagar till. Efter 14 lugna dagar kallas förälder och mentor till ett samtal för att planera en bra framtida skolgång. Före detta möte genomför kurator ett samtal utifrån en lägeskarta med eleven för att få syn på önskat tillstånd ur elevens synvinkel.

PAX

Pax är en vision om att tillsammans med elever och föräldrar skapa en skola där ingen slår eller retar någon. Det förutsätter en skola där elever är inkluderade, delaktiga och upplever att dom har ett värde. Det förutsätter ett nära samarbete med föräldrar där dom känner sig delaktiga och att deras synpunkter är betydelsefulla. Pax handlar om att inte vilja slå eller reta någon, att arbeta med tänkandet, att förändras inifrån. Pax handlar om att utmana tänkandet, att gå utanför invanda tankemodeller och att hitta nya strategier. Vid tvister mellan elever arbetar vi utifrån ett relationellt perspektiv med lärande samtal. Ett relationellt perspektivet innebär att man ser en individs svårigheter i relation till dom krav som miljön och omgivningen ställer. Förändringar i omgivningen kan då resultera i förbättrade möjligheter att klara av svåra situationer i framtiden och att öka tilltron till nya strategier. Vi utgår också från ett salutogent tolkande perspektiv. Det innebär att vi söker de goda ansatserna och förklaringarna.

Paxsamtalen förs inte i direkt anslutning till konflikten men helst samma dag. Samtalet inleds med att den som leder går igenom formen för samtalet. Samtalsledaren berättar att syftet med samtalet är att lära oss något av det som hänt så att vi kan undvika att det händer igen. Den som leder samtalet säger också att när en part berättar vad som har hänt får han/hon berätta utan att bli avbruten, även om den andra parten inte håller med om det som sägs. Efter det får den andra parten beskriva situationen som han/hon upplevde den på samma premisser. Vi samtalar om hur det kändes för dom inblandade. Parterna får säga om han/hon tycker att man själv gjorde något fel. Vi samtalar om man kunde ha gjort på något annat sätt så att konflikten kunde ha slutat annorlunda. Vi föreslår i förekommande fall möjliga strategier för att i framtiden kunna undvika att hamna i samma situation. Man får också en chans att be om ursäkt om man vill och inte redan har gjort det. Samtalet avslutas med en summering av vad som sagts.

Ärendegång vid Pax

Förskola: När en tvist övergår i slag eller verbala angrepp ska den första hanteringen av konflikten göras av den inblandade vuxne. Han/hon ser också till att det senare genomförs ett paxsamtal, enligt ovanstående form, med dom inblandade. Det är bra om paxsamtalen kan hållas samma dag. Den som håller i samtalet dokumenterar också. Mentor informerar föräldrar om händelsen och samtalet. Mall för dokumentation finns på: edu/Pers Di/ ”Styrdokument/Mallar/Arbetsformer”/Mallar. En kopia på dokumentationen lämnas till elevhälsan.

Inträffar tre pax-samtal under en fyraveckorsperiod kallar mentor föräldrarna till samtal.

Förskoleklass: När en tvist övergår i slag eller verbala angrepp ska den första hanteringen av konflikten göras av den inblandade vuxne. Han/hon ser också till att det senare genomförs ett paxsamtal, enligt ovanstående form, med dom inblandade. På samtalet ska någon från elevhälsan vara med. Elevhälsan dokumenterar och mentor informerar föräldrar om händelsen och samtalet.

Inträffar tre pax-samtal under en fyraveckorsperiod kallar mentor föräldrarna till samtal.

Skola: När en tvist övergår i slag eller verbala angrepp ska den första hanteringen av konflikten göras av den inblandade vuxne. Därefter görs en anmälan till någon av elevstödjarna som ser till att ett Paxsamtal kommer till stånd. Samtalet med skolbarn förs på neutral plats, helst med tre deltagande vuxna från elevhälsan. En leder samtalet, en föreslår lämpliga strategier och en summerar. Den som summerar är också den som dokumenterar i mallen Paxtrappa. Den som summerar och dokumenterar återkopplar också till berörda mentorer som i sin tur informerar föräldrarna.

Mallen finns på: edu/Pers Di/ ”Styrdokument/Mallar/Arbetsformer”/Mallar.

Dokumenteraren startar en Paxtrappa som löper en månad. Om inget mer händer inom en månad avslutas Paxtrappan. Eleven ska informeras en vecka innan paxtrappan avslutas. Inträffar en paxhändelse till så skickas dokumentation hem till föräldrarna och inträffar ytterligare en så inbjuds föräldrarna till ett möte med elevhälsan.

Händelserapport

Gällande eleven/eleverna (namn och pers.nr):

Datum:

Plats:

Beskriv händelseförloppet:

Uppgifterna lämnade av:

Metoder

Avtal

Mellan eleven
och läraren:

Det här vill jag att du som lärare tänker på när det gäller mig:

Det här vill jag att du som elev tänker på:

Strategier:

Om något är för svårt:

Om man blir väldigt arg:

Om man känner sig kränkt/illa behandlad:

Om man blir väldigt trött och behöver vila:

Datum

Underskrifter: Mentor:

Elev:

En kopia lämnas till elevhälsan och en kopia skickas hem.

Avtals- och regelrutin

Varje mentor träffar ett avtal med varje elev. I avtalet ingår såväl lärarens förväntningar som elevens förväntningar. Elevhälsan får en kopia av avtalet som även skickas hem.

Avtalet är en individualiserad form av regelverk och i väntan på avtal gäller skolans och lärarens regler. Detta informeras eleverna tydligt om i början på terminen.

Lärarens regler blir utgångspunkt för utformande av klassregler som arbetas fram i varje klass vid terminsstart. Det är viktigt att läraren är tydlig med vilka regler eleverna får bestämma om.

Detta kompletteras med PAX-avtal där elever kan formulera sin vilja att inte slåss eller retas. Pax-avtalet är utgångspunkten för de olika förtroenden man kan få av sin lärare.

Avvikelse från regler delas in i delar.

- A) Är sådant man som lärare kan ta med eleven i efterhand
- B) Är sådant man måste ta i stunden men som vi försöker att ta individuellt med eleven eller med en diskret signal.
- C) Är en allvarlig avvikelse så som att fortlöpande störa eller bråka med någon. Sådant stoppas direkt. En lärare eller elevhälsopersonal tar eleven åt sidan för att säkerställa att beteendet upphör. Om eleven inte samarbetar ber vi elevens förälder att komma till skolan. Den skolarbetstid som eleven förlorar ska tas igen.

En elev som trots att den fått hjälp och tydliga instruktioner inte arbetar ska ta igen den förlorade tiden efter samtal med förälder.

Dessa rutiner går igenom med eleverna vid terminsstart och skickas hem till alla föräldrar.

Målet med avtalet är självklart att det ska kunna hållas av båda parter. Om avtalet bryts ger man eleven en chans till ett nytt avtal samt informerar föräldrar om detta. Brott mot avtalet måste vara tydligt utifrån det skrivna. Behövs ytterligare ett nytt avtal görs det tillsammans med elev och förälder. Fortsätter ändå brotten mot avtalet behöver man lyfta frågan till elevhälsan. Det är viktigt att såväl elev som förälder är med på "hela resan" och förstår de förväntningar som finns.

Arbetsgång vid upprepad störning

Förarbete

Förutsättningen för att elevhälsan ska börja arbeta med "Förståelsesamtal ur ett relationellt perspektiv" är att avtalet mellan mentor och elev är brutet (se dokumentet: "Om avtalet"), en gemensam problemformulering tillsammans med förälder är gjord samt att ett åtgärdsprogram är upprättat.

Förståelsesamtal ur ett relationellt perspektiv 1 (c:a 30 min)

Samtalet ska föras i en anda där eleven känner sig lyssnad på och får en möjlighet att föra fram sin syn på situationen men också får klargjort för sig vilka absoluta krav som finns från skolans sida. Samtalet ska utmynna i ett avtal där det beskrivs med vilken hjälp eleven tänker att störningarna inte kommer att upprepas. Hjälpen kan bestå av många olika saker som t.ex. strategikort, andra strategier som att gå till en viss plats eller att få ett telefonnummer till någon som man kan ringa och be om hjälp, förslag till förändringar i klassrumsorganisationen eller hjälp med att förbättra relationer med andra elever eller mentorer. Det är elevstödjaren som håller i samtalet, dokumenterar och förankrar hos mentorn. Här är det viktigt för alla parter att det blir ett gemensamt avstamp mot en förändrad situation, där vi förhoppningsvis kan starta från ett högt steg på förtroendetrappan. Mentorn informerar föräldrar

Saker som ska tas upp under samtalet:

Förståelse - hur ser problemet ut ur elevens synvinkel
- hur ser problemet ut ur skolans synvinkel

Förbehåll - vilka är skolans krav på eleven

Förtroende - strategier som kan hjälpa till
- förändringar i organisation
- hjälp med relationer – hur skulle du vilja att det var?
- känner eleven att vi vill hans/hennes bästa

Eleven informeras också om vad som händer om det inte blir någon förändring, hur förståelsesamtal 2 går till, att man får ta igen den tiden, att föräldrarna kommer att kallas till återkommande samtal.

Förståelsesamtal ur ett relationellt perspektiv 2 (c:a 60 min)

Specialpedagog håller i samtalet där, förutom elev, också den elevstödjare som hade samtal 1 deltar. Specialpedagog förhör sig om avtalet från samtal 1, om dom saker som bestämts där har genomförts och om den hjälp som utlovats har erhållits. Även detta samtal ska ha ett relationellt perspektiv och föras i en anda där eleven känner sig lyssnad på och får en möjlighet att föra fram sin syn på situationen men också får upprepat för sig vilka absoluta krav som finns från skolans sida. Samtalet ska utmynna i ett nytt avtal där det beskrivs med vilken hjälp eleven tänker att störningarna inte kommer att upprepas. Specialpedagog dokumenterar och förankrar hos mentor. Även här är det viktigt för alla parter att det blir ett gemensamt avstamp mot en förändrad situation, där vi förhoppningsvis kan starta från ett högt steg på förtroendetrappan. Specialpedagog informerar också föräldrar och lägger tillsammans med dom upp en plan för återkommande träffar under en tid. Saker som ska tas upp under samtalet:

Förståelse - hur ser problemet ut ur elevens synvinkel
- hur ser problemet ut ur skolans synvinkel

Förbehåll - vilka är skolans krav på eleven

Förtroende - strategier som kan hjälpa till
- förändringar i organisation
- hjälp med relationer – hur skulle du vilja att det var?
- känner eleven att vi vill hans/hennes bästa

Specialpedagog ser också över tillsammans med elev och mentor vad som eleven gått miste om, vad det gäller skolarbete, under samtalstiden.

Förståelsesamtal ur ett relationellt perspektiv 3 (c:a 120 min)

Samma vuxna som under samtal 2 deltar. Specialpedagog håller i samtalet, dokumenterar och förankrar. Specialpedagog förhör sig om avtalet från samtal 2, om dom saker som bestämts där har genomförts och om den hjälp som utlovats har erhållits. Även detta samtal ska ha ett relationellt perspektiv och föras i en anda där eleven känner sig lyssnad på men konstaterar att vi inte längre vet hur vi ska göra. Vi behöver bestämma hur vi ska lägga fram den uppkomna situationen för elevens föräldrar. Elevhälsan formulerar vad den behöver säga till föräldrarna. Eleven tillfrågas om vad den vill ha sagt. Specialpedagog ser också över tillsammans med elev och mentor vad som eleven gått miste om, vad det gäller skolarbete, under samtalstiden.

Medutförande utveckling.

För att utvecklas såväl socialt, kreativt och kunskapsmässigt krävs samspel med grupp och pedagog. Fundamentala brister i samspel kan leda till att utvecklingen hämmas. Vid brister på fler områden är det viktigt att genom åtgärdsprogram välja ett område att utmana till utveckling. Ett salutogent synsätt är den självklara utgångspunkten **Utvecklingsfrågor (inför åtgärdsprogram) gällande medutförande utveckling.** (bilaga till utredning)

Förtydligande

Deltar vid samlingar			
Aldrig	Alltid	Ibland	
Kommer när man säger till			
Aldrig	Alltid	Ibland	
Deltar i bestämd gemensam aktivitet			
Aldrig	Alltid	Ibland	
Vill leka med andra			
Aldrig	Alltid	Ibland	
Håller sig till överenskommelser			
Aldrig	Alltid	Ibland	
Följer instruktioner			
Aldrig	Alltid	Ibland	
Undviker risker			
Aldrig	Alltid	Ibland	

Selektiv coachning

Selektiv coachning Tankemodell för feedback.

Exemplen är negativa men man kan även jobba med **utveckling genom selektiv coachning.**

Korg 1

En del saker låter man passera. Det kan vara lite **olika beroende på relation** Dom sakerna lägger man i korg ett. Observera att det individuella inte får bli ett **permanent utrymme**

Saker kan vara olika bra sett utifrån olika individer. Kanske vill man inte kommentera den enskilda händelsen men väl en längre period av goda handlingar, stort ansvarstagande m.m. Dokumentera.

Korg 2

Av olika skäl vill man inte avbryta det man håller på med. Man avleder och går förbi en händelse men tycker att det var tillräckligt allvarligt för att inte få upprepas. Man skriver om saken och tar upp den i början på nästa dag.

Utan att skälla konstaterar man att det du gjorde igår störde andra och jag kommer inte att låta detta hända igen. Man söker ett avtal. FN Samtalet, som är vänligt, avslutas inte förrän det finns ett avtal. **Det kanske inte passar att påpeka just detta framsteg inför gruppen.** Det kan kännas pinsamt för eleven eller vara svårförståligt för övriga. Dokumentera.

Korg 3

Händelsen är så allvarlig att man måste sätta stopp direkt. Man gör då detta även om det inkräktar på aktiviteter av olika slag. Även här ska samtalet avslutas med ett avtal, FN. Hemmet informeras utan att lägga över ansvaret. **Skulle problemen fortsätta ska en social trappa upprättas.** På samma sätt kan det ibland vara viktigt att ge **omedelbar positiv feedback** såväl för individen som för gruppen. Dokumentera

Förtroendetrappan

Förtroendetrappan är ett verktyg som vi använder för att åskådliggöra vad förtroende handlar om mellan elev och mentor. Förtroende är något man känner, det är också individuellt. En vuxen kan ha förtroende för en elev medan en annan inte har det. En negativ händelse som t.ex. ett bråk behöver inte automatiskt resultera i att de inblandade hamnar längre ner på förtroendetrappan. Det ska också spela roll hur man tar hand om situationen efteråt och vad man bekänner sig till. Som mentor har man ett stort ansvar, man ska inte kunna fastna på "blått". Det är viktigt att eleven känner att mentorn vill att den ska vara på "grönt". Mycket handlar om relationen mellan vuxen och elev. Det är mentors ansvar att visa på positiva möjligheter. Kör man fast, ta hjälp av kollegan eller arbetslaget. Om man ändå inte tycker att det görs några framsteg bör man överväga att starta en social trappa.

Mentorssamtal

Alla mentorer ska ha mentorssamtal med sina elever. Målet är att det ska ske, i någon form, varje vecka. Ett syfte med mentorssamtalen är att säkerställa att eleven ges tillfälle att framföra åsikter om sitt lärande och klimatet på skolan. Mentorssamtalen ska också vara en del av den formativa bedömningen. Saker som ska tas upp under samtalen är kunskapsutveckling, klimat/miljö (Är det något som är dåligt på skolan?) och förtroende. Frågor om klimat/miljö på skolnivå som behöver åtgärdas ska lämnas vidare till skollädaingen.

Klimat mediering

Klimat mediering handlar om att synliggöra klimat på gruppnivå. Stenburksmetoden är en form där man tillsammans med sina elever sätter upp ett mål och bestämmer vad belöningen ska vara när man nått det målet. Man bestämmer också vad som ska belönas, det kan vara både individuellt och något som hela klassen gjort. Framstegen åskådliggörs av att man lägger stenar i en burk, när burken är full har man nått målet och belöningen utfaller. Positiva saker belönas men negativa bestraffas inte, man tar aldrig bort någon sten. En god gärning kan aldrig försvinna.

Utveckling inifrån är bildning.

I bildning ingår att förstå sig själv i ett sammanhang.

Att se orsak och verkan.

Att inte vara offer.

**Att inte gömma sig bakom myter om hur andra är
utan finna likheter mellan sig själv och andra.**

Att förstå andra utifrån sig själv.

**Vi har alla ansvar för våra handlingar
men är samtidigt summan av våra liv.**

**Vi kan inte veta det vi inte lärt oss,
lyfta det vi inte orkar**

eller flyga på vingar vi saknar.

**Att se sig i ett sammanhang betyder också
att respektera sig själv för den man är.**

**Att inte vara totalt ansvarig för den man blev
eller den berättelse man bär.**

Så gynnas bäst barnens utveckling och lärande.

Vändiagram Lärande – KASAM - Socialt samspel

